

Problema săptămânii 318

Fie $n > 1$ un număr natural și fie a, b, c numere reale pozitive astfel încât $a^n + b^n + c^n = 3$. Arătați că

$$\frac{1}{a^{n+1} + n} + \frac{1}{b^{n+1} + n} + \frac{1}{c^{n+1} + n} \geq \frac{3}{n+1}.$$

Soluție: Folosim inegalitatea dintre media aritmetică și cea geometrică pentru $n+1$ numere dintre care n sunt egale cu 1 (sau, direct, inegalitatea mediilor ponderată): $a^{n+1} + \underbrace{1 + 1 + \dots + 1}_{n \text{ times}} \geq (n+1) \sqrt[n+1]{a^{n+1} \cdot 1 \cdot 1 \cdot \dots \cdot 1} = a$. Folosind inegalitatea dedusă

mai sus și analogele scrise pentru b și c obținem

$$\sum_{cyc} \frac{1}{a^{n+1} + n} = \frac{1}{n} \sum_{cyc} \left(1 - \frac{a^{n+1}}{n + a^{n+1}} \right) \geq \frac{1}{n} \sum_{cyc} \left(1 - \frac{a^n}{n+1} \right) = \frac{3}{n+1}.$$

Egalitatea are loc dacă și numai dacă $a = b = c = 1$.

Remarcă: (*Alexandru Ciobotea*)

Inegalitatea $a^{n+1} + n \geq (n+1)a$ rezultă direct din inegalitatea lui Bernoulli: $(x+1)^m \geq 1 + mx$, $\forall x > -1$, $\forall m \in \mathbb{N}$. Scriind inegalitatea lui Bernoulli pentru $x = a - 1 \geq -1$ și $m = n+1$ obținem inegalitatea dorită.

Morala: Numitorul sugerează aplicarea inegalității deduse la începutul soluției de mai sus. Însă minorarea $a^{n+1} + n \geq (n+1)a$ conduce la o majorare (\leq) a fracției din $\frac{1}{a^{n+1} + n}$, ori noi avem nevoie de o minorare (\geq).

Trucul este să scădem ceva din fiecare fracție până devine negativă, apoi înmulțim inegalitatea cu -1 ceea ce îi va schimba sensul (în sensul dorit de noi) și abia apoi aplicăm inegalitatea descoperită la început. Asta conduce la următoarea rezolvare (echivalentă cu cea de mai sus, dar poate puțin mai intuitivă):

Inegalitatea de demonstrat se poate scrie echivalent

$$\left(\frac{1}{a^{n+1} + n} - \frac{1}{n} \right) + \left(\frac{1}{b^{n+1} + n} - \frac{1}{n} \right) + \left(\frac{1}{c^{n+1} + n} - \frac{1}{n} \right) \geq \frac{3}{n+1} - \frac{3}{n},$$

adică

$$\frac{-a^{n+1}}{n(a^{n+1} + n)} + \frac{-b^{n+1}}{n(b^{n+1} + n)} + \frac{-c^{n+1}}{n(c^{n+1} + n)} \geq \frac{-3}{n(n+1)}.$$

Înmulțind cu $-n < 0$, sensul inegalității se schimbă, astfel că aceasta devine

$$\frac{a^{n+1}}{a^{n+1} + n} + \frac{b^{n+1}}{b^{n+1} + n} + \frac{c^{n+1}}{c^{n+1} + n} \leq \frac{3}{n+1}.$$

Dar $a^{n+1} + n \geq (n+1)a$ și analogele pentru b și c implică

$$\frac{a^{n+1}}{a^{n+1} + n} + \frac{b^{n+1}}{b^{n+1} + n} + \frac{c^{n+1}}{c^{n+1} + n} \leq \frac{a^{n+1}}{(n+1)a} + \frac{b^{n+1}}{(n+1)b} + \frac{c^{n+1}}{(n+1)c} = \frac{a^n + b^n + c^n}{n+1} = \frac{3}{n+1}.$$

Am primit soluții de la *Daniel Văcaru* și *Alexandru Ciobotea*.

Problem of the week no. 318

Let $n > 1$ be an integer and let a, b, c be positive real numbers such that $a^n + b^n + c^n = 3$. Prove that

$$\frac{1}{a^{n+1} + n} + \frac{1}{b^{n+1} + n} + \frac{1}{c^{n+1} + n} \geq \frac{3}{n+1}.$$

Solution: We use the AM-GM inequality for $n+1$ numbers, n of which are equal to 1: $a^{n+1} + \underbrace{1+1+\dots+1}_{n \text{ times}} \geq (n+1) \sqrt[n+1]{a^{n+1} \cdot 1 \cdot 1 \cdot \dots \cdot 1} = a$. Using this and its analogues written for b and c we get

$$\sum_{cyc} \frac{1}{a^{n+1} + n} = \frac{1}{n} \sum_{cyc} \left(1 - \frac{a^{n+1}}{n + a^{n+1}} \right) \geq \frac{1}{n} \sum_{cyc} \left(1 - \frac{a^n}{n+1} \right) = \frac{3}{n+1}.$$